

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΑΣΗ και ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ
Η απογραφή δασών ως εργαλείο σχεδιασμού μέτρων
για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Θέμης Αδαμόπουλος,

ΥΛΗ - Διαχείριση & Προστασία Περιβάλλοντος

Η εθνική απογραφή δασών είναι ένα σύστημα καταγραφών και μετρήσεων στα δάση της χώρας. Στην Ελλάδα έχει γίνει μόνο μία Απογραφή Δασών, κατά την οποία δεν απογράφηκε το σύνολο της χώρας αλλά μόνο το 86,2%. Η πρώτη Απογραφή πραγματοποιήθηκε από τη Δασική Υπηρεσία και ολοκληρώθηκε το 1992.

Για την κάλυψη των διεθνών υποχρεώσεων της χώρας, είναι αναγκαία μια 2^η Απογραφή Δασών. Στόχος του Έργου είναι η εγκατάσταση ενός μόνιμου δικτύου δειγματοληπτικών επιφανειών σε όλα τα δάση και τις δασικές εκτάσεις της χώρας, μέσω του οποίου θα μετρηθούν όλα τα στοιχεία που θα χρησιμοποιηθούν για τον υπολογισμό εκπομπών/απορροφήσεων CO₂ της χώρας. Οι επιφάνειες αυτές θα χρησιμοποιηθούν και για μελλοντικές εκτιμήσεις μεταβολών, απογραφές και γενικώς μελλοντικά συμπεράσματα για τον άνθρακα.

Τα αποτελέσματα θα χρησιμοποιηθούν προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της προστασίας και αειφορικής διαχείρισης των δασών, της αξιοποίησής τους, της προσαρμογής τους στην κλιματική αλλαγή και της μέγιστης συμβολής τους στον μετριασμό της.

Ο άνθρακας αποθηκεύεται στην υπέργεια βιομάζα των φυτών (κορμοί, φλοιός, φύλλα, κλαδιά, υπόροφος), στην υπόγεια (ρίζες, πρέμνα), στο δασικό έδαφος αλλά και ως φυλλάδα και νεκρό ξύλο. Στο έδαφος αποθηκεύεται πολύ μεγαλύτερο ποσό από ότι στη βιομάζα.

Στα ελληνικά δάση την μεγαλύτερη ποσότητα C έχουν αποθηκεύσει τα δάση δρυός και ελάτης, τα οποία θεωρούνται τα πιο πολύτιμα είδη από αυτήν την άποψη. Στη συνέχεια ακολουθούν η οξυά και τα είδη πεύκης, χαλέπιος και τραχεία.

Με τα στοιχεία της απογραφής δασών μπορούμε σε μια έκτακτη διαταραχή όπως η πυρκαγιά, να εκτιμήσουμε την απώλεια σε τόνους C και CO₂.

Στόχοι της διαχείρισης θα πρέπει να είναι η αύξηση της δεσμευτικής ικανότητας C από τα δάση και η μείωση των απωλειών βιομάζας. Αύξηση της δεσμευτικής ικανότητας μπορεί να επέλθει με αναδάσωσης, με μέτρα εύνοιας της φυσικής αναγέννησης των δασών, με μέτρα ανόρθωσης των οικοσυστημάτων. Μείωση απωλειών μπορεί να επέλθει με αντιπυρική προστασία αλλά και με κατάλληλη μεταπυρική διαχείριση. Μετά από μια μεγάλη πυρκαγιά απαιτείται ειδική αποκατάσταση του οικοσυστήματος και όχι αποσπασματική και βεβιασμένη αναδάσωση.

Ως ανακεφαλαίωση συμπερασμάτων, συνοψίζουμε ότι:

- A. Η 2^η Απογραφή Δασών θα πρέπει να οργανωθεί και πραγματοποιηθεί με τον αρτιότερο τρόπο και να περιλάβει μετρήσεις στο έδαφος, τη φυλλάδα και το υπόγειο τμήμα
- B. Θα πρέπει το ισοζύγιο άνθρακα να μετράται στις διαχειριστικές μελέτες
- Γ. Να υπάρξουν ειδικές έρευνες και μελέτες για τη συμπεριφορά των δασικών ειδών αλλά και των απειλούμενων ειδών της ελληνικής χλωρίδας στις κλιματικές αλλαγές.